

Til

Yara Forskningscenter Herøya
Elkem F&U, Vågsbygd
Xstrata Nikkelverk, Kristiansand
K.A. Rasmussen, Hamar
NFR, BIA og Nano2020
KD
NHD

Invitasjon til møte om å etablere utdanning og forskning innen hydrometallurgi

Det norske samfunn og norsk næringsliv er avhengig av å utvikle og benytte høyteknologi, samt å ta i bruk nye råstoffkilder. Norge benytter store summer på å kartlegge mineralforekomster, men har lite tradisjon for å utvinne metallene fra dem. For å kunne gjøre dette med flere av de spesielt attraktive mineraler, er vi avhengige av å benytte *hydrometallurgiske metoder*. Hydrometallurgi innebærer framstilling av grunnstoffer ved å oppløse dem i og separere dem fra vandige løsninger. Strategiske grunnstoffer som litium, nikkel, yttrium, lantanidene, zirkon, tantal, niob, edelmetallene m.fl. må alle fremstilles med hydrometallurgiske metoder. Teknologien sto tidligere langt sterkere ved våre universitet og forskningsinstitutt, bl.a. fordi vi hadde en aktiv industri på fagfeltet, men er i dag nesten borte fra forskning og undervisning i Norge og i den vestlige verden. Årsaken var at produksjonen stor grad overtatt ble i av Kina. Nå når tilgangen på disse grunnstoffene fra Asia har blitt vanskeligere – og det er ingen tegn på at dette vil endre seg, må den vestlige verden igjen satse sterkere på egenproduksjon. I Norge satses det nå på mineralleting og forskningsprogram som Nano2021 og EUs rammeprogram har bl.a. dette som tema. Det har derfor oppstått et prekärt behov for kandidater med hydrometallurgisk kompetanse.

Matematisk-Naturvitenskapelig fakultet ved Universitet i Oslo (UiO), i samarbeid med Institutt for energiteknikk (IFE) og Primus.inter.pares AS, inviterer derfor til et møte med utvalgte bedrifter og interessenter for å styrke forskning og kompetanseoppbygging innen hydrometallurgi. For å etablere et miljø for hydrometallurgi i Norge trenger vi langsiktighet og besluttsomhet. Det bør være et mål å tilsette både PhD-er og minst en Post doktor innen 2013. Utgangspunktet for UiOs tilnærming til hydrometallurgi vil være den nåværende forskning og undervisning innen kjerne- og radiokjemi.

Møtet vil ha form av en idedugnad hvor vi vil forsøke å definere to til fire forskningsprosjekt med forskjellige industripartnere. Det neste mål blir KPN-søknader til forskningsrådet i september/oktober. For å nå dette bør det nedsettes en prosjektgruppe for hvert prosjekt og et sekretariat for å drive arbeidet framover etter at søknadene er sendt inn.

Møtet holdes mandag den 3. september 2012 kl 10.00 – 16.00. Sted: Informatikksalen, 5.etg. Ole-Johan Dahls hus Hus (det nye informatikk-bygget), Blindern.

Vi har følgende tentative saksliste:

1. Velkommen *Forskningsdekan, professor A. Elverhøi*
2. Behovet for hydrometallurjer *Sjef for Yaras forskningscenter, O.-J. Siljan*
3. Hvorfor hydrometallurgi? *Daglig leder, Primus.inter.pares AS, D. Ø. Eriksen*
4. Lunsj
5. Organisering av hydrometallurgisk forskning og undervisning
Professor i kjernekjemi, J. P. Omtvedt
6. Foreløpige forslag til forskningsprosjekt:
 - a. Bruk av sporingsstoffer og analysemetoder i hydrometallurgiske prosesser for prosessoptimalisering *Forskningsjef IFE, professor II UiO T. Bjørnstad*
 - b. Framstilling av høyrene tunge lantanider
Daglig leder, Primus.inter.pares AS, D. Ø. Eriksen
 - c.
7. Ordet fritt *Ordstyrer: Insituttbestyrer, professor S. Stølen*

Vi har allerede fått bekreftet tentativ deltakelse fra flere av adressatene, men vi må be om endelig bekreftelse på e-post: d.o.eriksen@kjemi.uio.no innen den 20.08.2012.

Med vennlig hilsen,
på vegne av Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Anders Elverhøi
Forskningsdekan